

Placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård

Praktiska
anvisningar

2026

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Innehåll

Praktiska anvisningar - Placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård.....	3
Syfte.....	3
Mål.....	3
HälsoSAMS	3
Rutiner i Kalmar län	4
Hälsoundersökning	4
Läkarundersökning	5
Giltighet och revidering.....	6
Ändringshistorik.....	6

Praktiska anvisningar - Placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård

Dessa praktiska anvisningar är kopplade till *Överenskommelse Placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård* och ska tillämpas när det gäller fysisk, psykisk och oral hälsa i samband med placering [Barn och unga - För vårdgivare Region Kalmar län](#).

Syfte

Syftet är att förtydliga Kalmar läns lokala rutiner kopplade till Socialstyrelsens kunskapsstöd HälsoSAMS för de medarbetare inom socialtjänsten, tandvården och hälso- och sjukvården som kommer i kontakt med barn och unga som är eller kan bli placerade utanför det egna hemmet.

Mål

Målet med överenskommelsen och dess praktiska anvisningar är att stärka placerade barn och ungas förutsättningar att få tillgång till

- en god fysisk, psykisk och oral hälsa,
- likvärdig god hälso- och sjukvård efter behov samt
- lika god och regelbunden tandvård som alla barn.

HälsoSAMS

Överenskommelsen *Placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård* grundar den sig på Socialstyrelsens nationella stöd HälsoSAMS. Det är i första hand detta kunskapsstöd som ska stödja verksamheterna i arbetet.

Socialstyrelsens nationella stöd HälsoSAMS finns i tre versioner.

- Målgrupp hälso- och sjukvården som har kontakt med socialtjänsten gällande placerade barn och unga. [HälsoSAMS – hälso- och sjukvård](#)
- Målgrupp tandvården som har kontakt med socialtjänsten gällande placerade barn och unga [HälsoSAMS – tandvård](#)
- Målgrupp socialtjänstens myndighetsutövning som utreder eller arbetar med placerade barn och unga. [HälsoSAMS – socialtjänst](#)

Rutiner i Kalmar län

Hälsoundersökning

Ansvarig för hälsoundersökning enligt 1 § lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet	0–17 år: Barn- och ungdomsmottagningen i Kalmar respektive Västervik (läkare med barn och ungdomsmedicinsk inriktning, eventuellt i samverkan med team bestående av olika professioner). 18–20 år: Hälsovalsenhet där den unge är listad (läkare i allmänmedicin). 0–20 år: För oral hälsoundersökning tillhandahåller Region Kalmar län revisionsundersökning vid den tandvårdsklinik som barnet eller den unge tillhör eller placeras. Barnet eller den unge betraktas som högriskpatient. (legitimerad tandläkare)
Begäran om hälsoundersökning	Socialsekreteraren skickar alltid en skriftlig begäran om hälsoundersökning samt ringer den aktuella enheten inom Region Kalmar län. Länk till SKR - Kontaktuppgifter i regioner för socialtjänsten vid begäran av hälsoundersökning för placerade barn
Tidsbokning 0 – 17 år	• Bokning av tid görs av socialsekreteraren som ringer den barnmedicinska sekreteraren vid barn- och ungdomsmottagningen i Kalmar respektive Västervik. • Aktuell enhet inom Region Kalmar län skickar kallelse. • Socialsekreteraren informerar barnet/den unge samt vårdnadshavare och/eller familjehem om tiden samt ger information om att Region Kalmar län avser inhämta samtycke till inhämtande av journalkopior. • Observera att undersökning som ska genomföras i Oskarshamn bokas via den barnmedicinska sekreteraren vid barn- och ungdomsmottagningen i Västervik. • Besöket bokas som ett dolt besök i patientens e-tjänst för att inte vara synligt utåt. • Den som ansvarar för bokningen på aktuell enhet frågar socialsekreteraren angående sms-påminnelse. Påminnelsen bör stängs av vid bokningen om det inte är uppenbart att det inte föreligger risker med SMS-påminnelse, tex att vistelseort röjs för vårdnadshavare om sådant beslut finns. • Socialsekreteraren ska ombesörja att någon som känner barnet väl och/eller socialsekreteraren, är med vid undersökningarna samt inhämta barnets samtycke till medföljande vuxen.
Tidsbokning 18 – 20 år	• Bokning av tid görs av socialsekreteraren som ringer den hälsovalsenhet där den unge är listad. • Socialsekreteraren ringer till aktuell hälsovalsenhet och anger vid knappval alternativet vårdgivare, alternativt via direktnummer om detta finns. • Besöket bokas av hälsovalsenheten som ett dolt besök i patientens e-tjänst för att inte vara synligt utåt. • Socialsekreteraren informerar den unge om tiden samt ger information om att Region Kalmar län avser inhämta samtycke till inhämtande av journalkopior. • Den som ansvarar för bokningen på aktuell hälsovalsenhet tillfrågar socialsekreteraren avseende sms-påminnelse. Påminnelsen bör stängs av vid bokningen om det inte är helt uppenbart att det inte föreligger risker med SMS-påminnelse.

	• Socialsekreteraren ska ombesörja att någon som känner den unge väl och/eller socialsekreteraren, är med vid undersökningarna samt inhämta den unges samtycke till medföljande vuxen.
Tidsbokning Oral hälsoundersökning	Bokning av tid görs av socialsekreteraren som ringer den tandvårdsklinik som barnet eller den unge tillhör eller är placerad, inom länet. • Aktuell tandvårdsklinik skickar kallelse. • Socialtjänsten ansvarar även för att kontakt etableras med tandvårdsklinik när barnet eller den unge är placerad, eller ska placeras, utanför länet. • Socialsekreteraren informerar barnet eller den unge samt vårdnadshavare om tiden samt ger information om att Region Kalmar län avser inhämta samtycke till inhämtande av journalkopior. • Den som ansvarar för bokningen på aktuell enhet frågar socialsekreteraren angående sms-påminnelse. Påminnelsen bör stängs av vid bokningen om det inte är uppenbart att det inte föreligger risker med SMS-påminnelse, tex att vistelseort röjs för vårdnadshavare om sådant beslut finns. • Socialsekreteraren ska ombesörja att någon som känner den unge väl och/eller socialsekreteraren, är med vid undersökningarna samt inhämta den unges samtycke till medföljande vuxen.
Tidsgränser	• Undersökningen ska ske inom 4 veckor från det datum då socialnämnden begärt den. • Utlåtandet ska vara socialnämnden tillhanda senast 10 dagar efter slutförd undersökning.
Dokumentation	Hälso- och sjukvård • Mall i Cosmic: Hälsoundersökning på begäran av socialtjänst • Diagnos: Z04.8 - Hälsoundersökning av unga som ska placeras i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende alt Z04.8 BBIC-undersökning. • KVÅ kod: AV140 Hälsoundersökning av barn och unga på begäran av socialnämnd. Tandvård • T4 - Åtgärdskod 9019 Munhälsoundersökning barn placerade enligt socialtjänstlagen Socialtjänst • Dokumentation enligt BBIC och lokala rutiner.

Läkarundersökning

Ansvarig för läkarundersökning enligt 32 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)	• 0–17 år: Barn- och ungdomsmottagningen i Kalmar respektive Västervik (läkare med barn och ungdomsmedicinsk inriktning). • 18–20 år: Hälsovalsenhet där den unge är listad (läkare i allmänmedicin). • Hälsoundersökning kan med fördel utföras direkt om tid finns
Boka läkarundersökning	• Bokning av tid görs av socialsekreteraren som ringer den aktuella enheten. • Socialsekreteraren informerar barnet, den unge samt vårdnadshavare om tiden samt kallelse skickas från aktuell enhet inom Region Kalmar län.

Tidsgränser	• Läkareundersökning ska ha genomförts och utlåtande ska vara socialnämnden tillhanda senast 3 veckor från det datum som socialnämnden begärt läkarundersökningen. • Vid de tillfällen läkarundersökning inte kan erbjudas inom 3 veckor är det Barnkliniken/Hälsovalsenhetens ansvar att lösa läkarundersökningen på annat sätt.
Dokumentation	Hälso- och sjukvård • Journalanteckning i Cosmic Socialtjänst • Dokumentation enligt BBIC och lokala rutiner.

Giltighet och revidering

De praktiska anvisningarna är framtagna och beslutade i Läns gemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län 2025-02-06

Dokumentet återfinns på Läns gemensam ledning - [Barn och unga - För vårdgivare Region Kalmar län](#)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2025-02-06	Uppdaterad enligt kunskapsstöd från Socialstyrelsen	Samordnande grupp barn och unga genom Margit Lindholm Johansson och Denise Göransson